

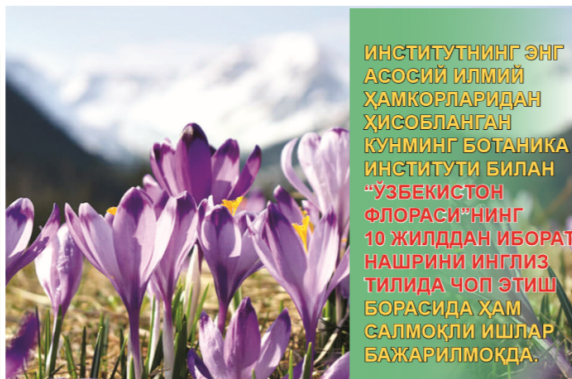

Суҳбат

Академик Комилжон ТОЖИБОЕВ:

ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ ГЕРБАРИЙСИ — МАМЛАКАТИМИЗНИНГ “ОЛТИН” ФОНДИ

Қизилқум чўлининг кайноқ кўмларидан то Хисор тоғ тизмасининг қорли чўққиларигача бўлган улкан майдоннинг ранг-баранглиги табиий флорамиздаги турларнинг хилма-хиллигига сабаб бўлувчи асосий омил вазифасини ўтайди. Бу — юртимизнинг аниқлиги, бойлиги, илмий тадқиқотларнинг битмас-туганмас манбаси. Ўзбекистон Фанлар академиясининг Ботаника институти айнан шу табиий флорани тадқиқ этувчи илмий тадқиқот муассасасидир. Марказий Осиёдаги энг йирик илмий муассасалардан бири ҳисобланадиган мазкур институти бу йил ўзининг 80 йиллигини нишонлайди. Институти директори, академик Комилжон Тожибоев билан суҳбатимиз муассасада олиб борилаётган илмий изланишлар ва янгиликлар ҳусусида кечди.

ИНСТИТУТНИНГ ЭНГ АСОСИЙ ИЛМИЙ ҲАМКОРЛАРИДАН ҲИСОБЛАНГАН КҮНМИНГ БОТАНИКА ИНСТИТУТИ БИЛАН “ЎЗБЕКИСТОН ФЛОРАСИ”НИНГ 10 ЖИЛДДАН ИБОРАТ НАШРИНИ ИНГЛИЗ ТИЛИДА ЧОП ЭТИШ БОРАСИДА ҲАМ САЛМОҚЛИ ИШЛАР БАЖАРИЛМОҚДА.

— Бугунги кунда институтида қандай янги тадқиқотлар олиб борилаётган?

— Айни пайтда жадал ривожланаётган янги йўналишлардан бири табиий флорадаги ўсимлик турларини тўри тизимли хариталаш ҳисобланади. Фарғона ва Марказий Европа мамлакатларида кенг қўлчанган бу тадқиқот йўналиши Марказий Осиё мамлакатлари орасида биринчи бўлиб айнан Ботаника институтида амалга оширилмоқда. Бу тадқиқотларнинг моҳияти шундаки, табиий шароитда флора таркиби ўрганилаётган ҳудуд 5х5 километрдан иборат квадратларга ажратилади. Тадқиқотлар давомидида тулланадиган барча маълумотлар шу квадратлар бўйича жамланади. Натижада биз нафақат умумлашган кўринишдаги аҳоли ва маҳалла, балки ҳар бир ажратилган квадратлар бўйича ҳар қандай илмий масалалар, жумладан, ўсимлик турларининг сони, энгиллиги, замонавий ҳолати, флорани ташкил этган географик элементлар таркиби бўйича катор саволларга жавоб олиш имкониятига ҳам эга бўламиз. Энг муҳими, бу маълумотларнинг барчаси рақамий форматда бўлиб, табиий ва инсон

қўриқланадиган ҳудудларни ташкил этишни режалаштириш ва камёб турларни сарглаб қолтиришда экологизмлар кўламини ёқдариши имконини бермоқда.

— Ботаника институти олдидан турган асосий вазифалардан бири — мамлакатимиз сарқадларидидаги ўсимликлар хилма-хиллигининг давлат кадастрини юритиш жараёни ҳусусида ҳам тўхталангиз.

— Биз бу тадқиқотлар давомидида Ўзбекистондаги мавжуд флора ранг-баранглигини вилоятлар кесимидан хатловдан ўтказишга қаратилган илмий ишларни бажарамиз. Тизимли равишда олиб борилаётган сайёҳаракатларимиз самараси ўлароқ, Жиззах, Самарқанд, Қашқадарё, Навоий вилоятлари бўйича кадастр ишлари бажарилди. 2020 йили Бухоро вилояти бўйича изланишлар мунинга етди ва 2021 йилдан бу каби изланишларни Тошкент вилоятида ўтказиш режалаштирилмоқда. Бунинг натижасида санаб ўтилган ҳар бир вилоят флорасидаги ўсимликларнинг кадастр рўйхати шакллантирилиб, камёб, йўқолиб бораётган турларнинг хариталари тайёрланмоқда.

[Скачать газету \(.pdf 3.84 mb\)](#)